

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10641 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	C
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10641 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Crèdits	1.2 presencials (30 hores) 3.8 no presencials (95 hores) 5 totals (125 hores).
Grup	Grup 1, AN(Campus Extens)
Període d'impartició	Anual
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Bartomeu Abrines Llabrés	No hi ha sessions definides					

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Màster Universitari de Formació del Professorat	Postgrau		Postgrau
MFPR: Especialitat (Llengua -Literatura)	Postgrau		Postgrau

Contextualització

L'assignatura *Didàctica específica. Metodologia i recursos en el procés d'ensenyament i aprenentatge* és una de les tres assignatures del mòdul d'Aprenentatge i ensenyament del bloc específic del Màster de formació del professorat. Les altres assignatures d'aquest mòdul són *Didàctica específica. Disseny i desenvolupament curricular* i *Didàctica específica. Avaluació*.

Totes tres assignatures, doncs, conformen el mòdul de didàctica específica i són, per tant, complementàries. A més a més, conjuntament constitueixen l'element fonamental del Màster, cosa que es comprova atesa la càrrega lectiva (són les que tenen més pes en nombre de crèdits ECTS -5- del Màster, llevat les pràctiques docents i l'elaboració del Treball final de màster).

La primera (*Disseny i desenvolupament curricular*) pretén donar a conèixer als alumnes els continguts curriculars de les matèries pròpies de l'especialització, és a dir, allò que un professor de llengua i literatura ha de possibilitar que els seus alumnes aprenguin. La segona (*Metodologia i recursos*) vol oferir estratègies i recursos per facilitar l'aprenentatge de l'alumne, és a dir, com possibilitar que els alumnes aprenguin. I la tercera (*Avaluació*) treballa com avaluar si els alumnes han assolit els objectius i continguts que havien d'adquirir i destaca la importància d'avaluar també el procés d'ensenyament i aprenentatge per tal de fer-lo més ajustat a les necessitats dels alumnes, és a dir, com avaluar els aprenentatges dels alumnes.

Totes tres assignatures s'inicien durant el primer període del Màster per possibilitar que un cop l'alumne realitza les pràctiques en centres docents tenguí els coneixements i les habilitats necessaris per desenvolupar la seva tasca docent en pràctica i pugui avaluar-la. És imprescindible, doncs, la coordinació amb els tutors de pràctiques en els centres docents i alhora la coordinació entre els professors de totes tres assignatures.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10641 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, AN
Guia docent	C
Idioma	Català

L'objectiu general d'aquesta assignatura és oferir la possibilitat que els nous professors d'aquestes matèries a les aules de secundària i batxillerat adquireixin les estratègies i les habilitats necessàries per planificar i desenvolupar la tasca docent que hauran de dur a terme. Entre aquestes estratègies destacam la d'adquirir informació sobre els aspectes teòrics i pràctics de l'ensenyament i aprenentatge de llengües, la d'usar aquesta informació com a base per desenvolupar una aproximació personal a l'ensenyament, la de planificar unitats didàctiques i posar-les en pràctica, la de reflexionar sobre aspectes teòrics i sobre l'efectivitat de la pròpia pràctica, la de treballar cooperativament en la planificació i reflexió i la de reconèixer que desenvolupar estratègies didàctiques és una empresa a llarg termini.

Aquesta assignatura ha de possibilitar que els alumnes assoleixin els objectius específics següents:

- Adquirir una comprensió bàsica dels processos d'ensenyament i aprenentatge de llengües.
- Conèixer les teories sobre el llenguatge i la comunicació des de diferents enfocaments i la contribució a la didàctica de la llengua per fonamentar l'aprenentatge d'una llengua (primera o segona).
- Conèixer les principals tendències metodològiques en ensenyament i aprenentatge de llengües i familiaritzar-se amb les línies principals de recerca en didàctica.
- Reflexionar sobre els usos lingüístics i les bases psicològiques i lingüístiques dels processos de producció i de comprensió orals i escrites i aprendre tècniques diverses per al seu ensenyament.
- Fonamentar l'ensenyament de la literatura i utilitzar adequadament mitjans diversos per ensenyar-la.
- Analitzar els desenvolupaments teòrics en ensenyament i aprenentatge d'una segona llengua.
- Seqüenciar i programar una unitat d'ensenyament de la llengua i la literatura a partir de les bases curriculars i de la fonamentació psicopedagògica.
- Adquirir recursos metodològics d'actuació dins l'aula.
- Aprofitar les TIC per afavorir l'ensenyament i aprenentatge de les llengües i reconèixer el potencial educatiu que suposen.

Requisits

No hi ha cap requisit específic.

Competències

Específiques

- Competència específica 14: Saber transformar els currículums en programes d'activitats..
- Competència específica 21: Cercar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia), adaptar-la i usar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge de les matèries pròpies de l'especialitat de Llengua catalana i literatura i de Llengua castellana i literatura..
- Competència específica 22: Adquirir criteris i destreses per a la selecció o elaboració de recursos didàctics..
- Competència específica 23: Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals, i comprendre les possibles disfuncions que afecten l'aprenentatge..

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10641 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, AN
Guia docent	C
Idioma	Català

5. Competència específica 24: Desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques que prenguin en consideració la diversitat dels alumnes, i adaptar l'acció educativa i orientadora a les diferents característiques personals i col·lectives..
6. Competència específica 26: Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten els alumnes amb diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge..
7. Competència específica 27: Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge que, basats en el treball individual i cooperatiu, facilitin l'aprenentatge de la matèria i fomentin l'educació en valors, la igualtat de drets, la ciutadania, el respecte dels drets humans i la contribució individual i col·lectiva a la sostenibilitat social i ambiental..
8. Competència específica 28: Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, i desenvolupar les estratègies adequades per estimular l'esforç, promoure l'aprenentatge autònom, la confiança i iniciativa personals, i fomentar un clima positiu de convivència..
9. Competència específica 29: Relacionar els continguts de l'àrea o matèries pròpies amb els de les altres, amb la finalitat de dur a terme experiències interdisciplinars..
10. Competència específica 30: Conèixer els recursos educatius, amb especial atenció als relacionats amb les TIC, i l'ús com a suport a les activitats d'ensenyament i aprenentatge..
11. Competència específica 41: Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els diferents aspectes relacionats amb la professió docent..

Genèriques

1. Competència genèrica 2: Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge, i potenciar processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent el nivell i la formació prèvia dels estudiants, així com l'orientació d'aquests, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre..
2. Competència genèrica 3: Cercar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la als processos d'ensenyament i aprenentatge de les matèries pròpies d'especialització..
3. Competència genèrica 4: Concretar el currículum que s'hagi d'implantar al centre docent, i participar en la planificació col·lectiva d'aquest; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques grupals i personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants..
4. Competència genèrica 6: Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per aprendre per ell mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, la confiança i la iniciativa personals..
5. Competència genèrica 7: Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i encarar problemes de disciplina i resolució de conflictes..

Continguts

Els continguts que recull el pla d'estudis del Màster de formació del professorat són els que s'esmeten a continuació.

De tota manera, també es tractaran altres continguts com ara els següents: les competències del professorat de llengua; la comunicació a l'aula; els criteris didàctics d'ensenyament i aprenentatge de la llengua; els mètodes d'ensenyament de segons llengües; el *Marc Europeu Comú de Referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar*; el treball per tasques; el treball per projectes per aprendre llengua, gramàtica o literatura; la programació i les unitats didàctiques; el treball de les quatre habilitats lingüístiques (expressió i comprensió orals i escrites); l'ensenyament de la literatura i de la gramàtica, i les TIC en l'ensenyament de llengües.

Continguts temàtics

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10641 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, AN
Guia docent	C
Idioma	Català

Bloc 1. Els models didàctics.

Bloc 2. La transposició didàctica.

Bloc 3. Orientacions didàctiques per a l'ensenyament i l'aprenentatge dels diferents continguts.

Bloc 4. Anàlisi necessitats formatives.

Bloc 5. Tipus d'activitats: disseny, selecció i seqüenciació.

Bloc 6. Organització del treball docent a l'aula.

Bloc 7. La comunicació a l'aula.

Bloc 8. Anàlisi, elaboració i ús de recursos (materials, audiovisuals, TIC, etc.).

Bloc 9. El context com a recurs.

Bloc 10. Espais, equipaments i instal·lacions.

Bloc 11. L'atenció a la diversitat en la metodologia.

Metodologia docent

La metodologia de l'assignatura defugirà basar-se en exclusiva en les classes magistrals, ja que el procés de formació dels nous professors i professores de secundària no pot cenyir-se únicament a la transmissió del coneixement. En aquest sentit, cal dir que els alumnes en iniciar-se el procés de formació ja porten interioritzat un bon bagatge d'idees prèvies sobre el que és l'ensenyament a secundària. La metodologia haurà de possibilitar un procés en què es plantegin situacions que permetin l'explicitació d'aquestes preconcepcions per afavorir, a partir del treball col·lectiu, la reflexió crítica i la recerca. Interacció és, per tant, la paraula que millor defineix el que haurem de fer durant les classes.

Així doncs, en les classes presencials es combinaran les classes expositives amb l'anàlisi de documents, els debats, els estudis de casos, les simulacions i la presentació de lectures per part dels alumnes. El pla de treball de cadascuna de les sessions presencials es lliurarà el primer dia de classe.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques		Grup gran (G)	El professor exposarà els continguts a treballar i intentarà la reflexió conjunta sobre aquests.
Classes pràctiques	Exposicions i debats	Grup gran (G)	Els alumnes hauran de llegir diferents articles sobre la didàctica d'alguna de les habilitats lingüístiques o d'alguns dels blocs de continguts (literatura, gramàtica), exposar-los a classe, debatre'ls amb els companys i fer mostres d'activitats La llista d'articles es donarà el primer dia de classe, i l'organització que se seguirà també es concretarà aquest dia.

Activitats de treball no presencial

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10641 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, AN
Guia docent	C
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Carpeta d'aprenentatge	Una carpeta d'aprenentatge (que també es pot anomenar dossier d'aprenentatge) és una recopilació i selecció d'activitats, treballs, documents, etc., que un estudiant pot fer durant el recorregut pels seus estudis, per un curs o per una assignatura i que sempre va acompanyada d'una presentació i reflexió sobre allò que l'estudiant aporta i com el fet de fer la selecció i desenvolupar-la l'ha ajudat en l'aprenentatge. Normalment, aquesta recopilació s'orienta a regular el procés formatiu. Desenvolupar una carpeta durant el procés d'aprenentatge pot resultar molt útil perquè ajuda a planificar, integrar i reflexionar de manera sistemàtica sobre la feina que es va fent; permet una major autogestió i autonomia de l'estudiant; consciència l'estudiant de quines formes i estratègies li són més eficients a l'hora d'aprendre; promou l'autoavaluació dels aprenentatges, i és una forma real d'avaluació continuada i progressiva, si s'utilitza adequadament.
Estudi i treball autònom individual	Preparació de les presentacions	Lectura dels articles i preparació de les exposicions i de l'activitat pràctica a realitzar durant aquestes.
Estudi i treball autònom en grup	Elaboració d'una unitat didàctica	Els alumnes, en grups de tres com a màxim, elaboraran una unitat didàctica que segueixi les orientacions metodològiques que es comentin a classe. Per iniciar els alumnes en l'elaboració de les unitats didàctiques es farà un taller conjuntament amb la professora de <i>Didàctica específica. Avaluació</i> . La presentació també serà conjunta, i l'avaluació servirà per a les dues assignatures.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

L'assignatura consta de cinc crèdits ECTS, la qual cosa vol dir una càrrega de treball de 125 hores. El treball es reparteix entre les activitats presencials (30 hores de docència, repartides entre les exposicions del professor dels continguts de l'assignatura i les presentacions dels alumnes) i 95 hores de treball no presencial.

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%	
Activitats de treball presencial		30	1.2	24	
	Classes teòriques	18	0.72	14.4	
	Classes pràctiques	Exposicions i debats	12	0.48	9.6
Activitats de treball no presencial		95	3.8	76	
	Estudi i treball autònom individual	Carpeta d'aprenentatge	25	1	20
	Estudi i treball autònom individual	Preparació de les presentacions	30	1.2	24
	Estudi i treball autònom en grup	Elaboració d'una unitat didàctica	40	1.6	32
Total		125	5	100	

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10641 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, AN
Guia docent	C
Idioma	Català

si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Els alumnes han d'assistir a un mínim del 65% de les classes presencials, com a requisit previ per ser avaluats.

Exposicions i debats

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	Els alumnes hauran de llegir diferents articles sobre la didàctica d'alguna de les habilitats lingüístiques o d'alguns dels blocs de continguts (literatura, gramàtica), exposar-los a classe, debatre'ls amb els companys i fer mostres d'activitats La llista d'articles es donarà el primer dia de classe, i l'organització que se seguirà també es concretarà aquest dia.
Criteris d'avaluació	Els companys avaluaran a partir d'una graella.
Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari A	

Carpeta d'aprenentatge

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Una carpeta d'aprenentatge (que també es pot anomenar dossier d'aprenentatge) és una recopilació i selecció d'activitats, treballs, documents, etc., que un estudiant pot fer durant el recorregut pels seus estudis, per un curs o per una assignatura i que sempre va acompanyada d'una presentació i reflexió sobre allò que l'estudiant aporta i com el fet de fer la selecció i desenvolupar-la l'ha ajudat en l'aprenentatge. Normalment, aquesta recopilació s'orienta a regular el procés formatiu. Desenvolupar una carpeta durant el procés d'aprenentatge pot resultar molt útil perquè ajuda a planificar, integrar i reflexionar de manera sistemàtica sobre la feina que es va fer; permet una major autogestió i autonomia de l'estudiant; consciència l'estudiant de quines formes i estratègies li són més eficients a l'hora d'aprendre; promou l'autoavaluació dels aprenentatges, i és una forma real d'avaluació continuada i progressiva, si s'utilitza adequadament.
Criteris d'avaluació	Es tindrà en compte especialment la qualitat de la reflexió que s'hi produeix.
Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari A	

Elaboració d'una unitat didàctica

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Els alumnes, en grups de tres com a màxim, elaboraran una unitat didàctica que segueixi les orientacions metodològiques que es comentin a classe. Per iniciar els alumnes en l'elaboració de les unitats didàctiques

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10641 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, AN
Guia docent	C
Idioma	Català

es farà un taller conjuntament amb la professora de Didàctica específica. Avaluació. La presentació també serà conjunta, i l'avaluació servirà per a les dues assignatures.

Criteris d'avaluació S'avaluarà la coherència en la planificació de la unitat: redacció d'objectius, continguts i competències bàsiques; seqüenciació d'activitats; procediments d'avaluació, etc.

Percentatge de la qualificació final: 40% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A continuació s'ofereix una bibliografia bàsica, una de complementària i la referència de diferents revistes d'ensenyament de la llengua del nostre entorn. El professor oferirà, però, durant el curs més bibliografia complementària per al treball de cadascun dels blocs temàtics de continguts i per al treball pràctic a l'aula.

Bibliografia bàsica

Camps, A.; Colomer, T. (coord.) [et al.] (1998). *L'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua i la literatura en l'educació secundària*. Barcelona: ICE/Horsori.

Camps, A.; Ríos, I.; Cambra, M. (coord.) [et al.] (2000). *Recerca i formació en didàctica de la llengua*. Barcelona: Graó (Biblioteca d'Articles, 121).

Camps, A. (Coord.) [et al.] (2003). *Seqüències didàctiques per aprendre a escriure*. Barcelona: Graó (Biblioteca d'Articles, 134).

Camps, A. (Coord.) (2011). *Didàctica de la Llengua Catalana i Literatura*. Barcelona: Graó.

Cassany, D.; Luna, M.; Sanz, G. (1993). *Ensenyar llengua*. Barcelona: Graó.

Cuenca, M. J. (1992). *Teories gramaticals i ensenyaments de llengües*. València: Tàndem.

Dudeny, G. (2000). *The Internet and the Language Classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.

Escamilla, A. (2008). *Las competencias básicas. Claves y propuestas para su desarrollo en los centros*. Barcelona: Graó (Crítica i fundamentos, 21).

Lladó, J.; Llobera, M. (2000). *Reflexions i propostes per al tractament de les llengües en els centres d'ensenyament*. Palma: COFUC/Moll.

Lladó, J.; Abrines, B.; Arbona, M.L.; Llobera, M. (2005). *Paraules. Multiculturalitat a les aules i ensenyament de la llengua*. Palma: UIB.

Lomas, C. (1999). *Cómo enseñar a hacer cosas con las palabras*. 2 vol. Barcelona: Paidós.

Mitchell, R.; Myles, F. (1998). *Second Language Learning Theories*. London: Arnold.

Monereo, C. (coord.) [et al.] (2001). *Ser estratégico y autónomo aprendiendo. Unidades didácticas de enseñanza estratégica*. Barcelona: Graó.

Nunan, D. (1998). *El diseño de tareas para la clase comunicativa*. Cambridge: Cambridge University Press.

Pérez Esteva, P.; Zayas, F. (2007). *Competencia en comunicación lingüística*. Madrid: Alianza editorial.

Ribas i Seix, T. (coord.) (1997). *L'avaluació formativa en l'àrea de llengua*. Barcelona: Graó (Biblioteca d'Articles, 109).

Richards, J.C.; Rodgers, T. (1998). *Enfoques y métodos en la enseñanza de idiomas*. Madrid: Cambridge University Press.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10641 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, AN
Guia docent	C
Idioma	Català

Ruiz Bikandi, U. (coord.) (2011). *Didáctica de la Lengua Castellana y Literatura*. Barcelona: Graó.

Bibliografia complementària

Abascal, M.D.; Beneito, J.M.; Valero, F. (1993). *Hablar y escuchar*. Barcelona: Ocatadro.

Abrines, B.; Arbona, M.L. (2001). "L'enfocament per tasques als tallers de llengua i cultura". *Immersió lingüística. Revista d'Ensenyament Integrat de Llengües i Continguts*, 3, p. 18-23.

<http://www.xtec.cat/sedec/iepi/revista/num3/enfocament%20tasques.pdf>

Adam, J.M. (1992). *Les textes: types et prototypes*. Paris: Nathan.

Albadalejo, Marta (2007). *La comunicació més enllà de les paraules. Què comuniquem quan creiem que no comuniquem*. Barcelona: Graó (Desenvolupament personal del professorat, 10).

Alcoverro, C. (1993). *Els tallers d'escriptura. Una alternativa a l'ensenyament de la literatura*. Barcelona: Barcanova.

Arconada Melero, M.À. (2006). *Cómo trabajar la publicidad en el aula. Competencias comunicativas y textos publicitarios*. Barcelona: Graó.

Artigas, R. (Coord.) (1999). *Habilitats comunicatives. Una reflexió sobre els usos lingüístics*. Vic: Eumo (Llengua i text, 3).

Bain, D.; Schneuwly, B. (1997). "Hacia una pedagogía del texto". *Signos. Teoría y práctica de la educación*, 20, p. 42-49.

<http://www.quadernsdigitals.net/articulos/signos/signos20/s20hacia.html>

Barba, C.; Capella, S. (coord.) (2010). *Ordinadors a les aules. La clau és la metodologia*. Barcelona: Graó (Biblioteca de Guix; 172).

Bassols, M.M.; Torrent, A.M. (1996). *Models textuais. Teoria i pràctica*. Vic: Eumo (Llengua i text, 1).

Belart, M.; Rancé, L. (1995). *Nivell lllindar per a escolars de 8 a 14 anys*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament.

Björk, L.; Blomstand, I. (2000). *La escritura en la enseñanza secundaria*. Barcelona: Graó (Biblioteca de Textos, 151) [Edició a cura de Carlos Lomas i Amparo Tusón].

Bordons, G. (coord.) (2009). *Poesia i educació. D'Internet a l'aula*. Barcelona: Graó (Biblioteca d'Articles, 170).

Bordons, G. (Coord.) (2009). *La poesia contemporània. Una eina per canviar actituds en els futurs Mestres i per millorar la llengua*. Barcelona: Graó.

Bordons, G.; Díaz-Plaja, A. (coord.) (2004). *Ensenyar literatura a secundària. La formació de lectors crítics, motivats i cultes*. Barcelona: Graó (Biblioteca d'Articles, 141).

Bosch, M. (1996). *Autonomia i aprenentatge de llengües*. Barcelona: Graó.

Calsamiglia, H.; Tusón, A. (1999). *Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso*. Barcelona: Ariel.

Cambra, M. (1996). "Llengües primera, segona i estrangera: una terminologia provisional". *Articles de didàctica de la llengua i de la literatura*, 8, p. 83-94.

Cameron, L. (2001). *Teaching languages to young learners*. Cambridge: Cambridge University Press.

Camps, A. (1994). *L'ensenyament de la composició escrita*. Barcelona: Barcanova.

Camps, A. (Coord.) [et al.] (1994). *Context i aprenentatge de la llengua escrita*. Barcelona: Barcanova.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10641 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, AN
Guia docent	C
Idioma	Català

Camps, A (coord.) (2001). *El aula como espacio de investigación y reflexión. Investigaciones en didáctica de la lengua*. Barcelona: Graó.

Camps , A. (coord.) (2005a). *Bases per a l'ensenyament de la gramàtica*. Barcelona: Graó.

Camps, A. (coord.) (2005b). *Hablar en clase. Cómo trabajar la lengua oral en el centro escolar*. Barcelona: Graó.

Camps, A. (Coord.) (2006). *Diálogo e investigación en las aulas*. Barcelona: Graó.

Camps, A.; Calsamiglia, H.; Luna, X.; Milian, M.; Campillo, M.; Usandizaga, H.; Guasch, O. (1990). *Text i ensenyament. Una aproximació interdisciplinària* . Barcelona: Barcanova.

Camps, A.; Ferrer, M. (Coord.) [et al.] (2000). *Gramàtica a l'aula*. Barcelona: Graó (Biblioteca d'Articles, 123).

Camps, A.; Milian, M. (coord.) (2008). *Mirades i veus. Recerca sobre l'educació lingüística i literària en entorns plurilingües*. Barcelona: Graó.

Camps, A.; Zayas, F. (2006). *Seqüències didàctiques per aprendre gramàtica*. Barcelona: Graó.

Cassany, D. (1987). *Descriure escriure. Com s'aprèn a escriure*. Barcelona: Empúries.

Cassany, D. (1993). *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries.

Cassany, D. (1993). *Reparar l'escriptura. Didàctica de la correcció de l'escrit*. Barcelona: ICE UB/Graó.

Cassany, D. (1999). *Construir l'escriptura*. Barcelona: Empúries.

Cassany, D. (2011). *En línia. Llegir i escriure a la xarxa*. Barcelona: Graó.

Cassany , D.; Giráldez Ceballos-Escalera, J. (coord.) (2006). *El Portfoli Europeu de las Lenguas y sus aplicaciones en el aula* . Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.

Castellà , J.M. (1992). *De la frase al text. Teories de l'ús lingüístic*. Barcelona: Empúries.

Castellà, J.M.[et al.] (2007). *Entendre('s) a classe. Les estratègies comunicatives dels docents ben valorats*. Barcelona: Graó.

Català, G. [et al.] (1998). *Avaluació de comprensió lectora*. Barcelona: Graó.

Colomer , T. (coord.) (2008). *Lectures adolescents*. Barcelona: Graó (Biblioteca d'Articles, 165).

Colomer, T.; Camps, A. (1991). *Ensenyar a llegir; ensenyar a comprendre*. Barcelona: Edicions 62.

Comelles , S (1996). *Test de català oral*. Barcelona: Àrtic.

Conca, M.; Costa, A.; Cuenca, M.J.; Lluch, G. (1998). *Text i gramàtica. Teoria i pràctica de la competència discursiva* . Barcelona: Teide.

Consell d'Europa (2001). *Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar*. Barcelona: Ministeri d'Educació, Joventut i Esports del Govern d'Andorra/departaments de Cultura i d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya/Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, 2003.

<http://cultura.gencat.es/llengcat/publicacions/marc/index.htm>

http://dgpoling.caib.es/user/menuweb/recursosaprenentatge/mar_referencia_europeu/principal.

Costa , A. (1994). "De la lingüística textual a l'enfocament comunicatiu de les llengües". A Cuenca, M.J. (ed.), *Lingüística i ensenyament de llengües*. València: Universitat de València, 87-106.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10641 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, AN
Guia docent	C
Idioma	Català

Cots, J.M.; Nussbaum, L. (Ed.) (2002). *Pensar lo dicho. La reflexión sobre la lengua y la comunicación en el aprendizaje de lenguas*. Lleida: Milenio.

Cots, J.M. [et al.] (2007). *La conciencia lingüística en la enseñanza de lenguas*. Barcelona: Graó.

Cuenca, M.J. (ed.) (1994). *Lingüística i ensenyament de llengües*. València: Universitat de València.

Delmiro Coto, B. (2002). *La escritura creativa en las aulas. En torno a los talleres literarios*. Barcelona: Graó (Biblioteca de Textos, 173).

Dijk, T. van (comp.) (2000). *El discurso com estructura y proceso*. 2 vol. Barcelona: Gedisa.

Dolz, J.; Schneuwly, B. (2006). *Per a un ensenyament de l'oral. Iniciació als gèneres formals a l'escola*. València/Barcelona: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana / Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Fusté Checa, M. (2010). *Experiencias de lengua en secundaria desde una perspectiva sistémica*. Barcelona: Graó.

García Parejo, I. (Coord) (2011). *Escribir textos expositivos en el aula. Fundamentación teórica y secuencias didácticas*. Barcelona: Graó.

Genover, J.; Pozo, M.A.; Vilar, J. (1998). *Eines de comprensió de textos. La lectura intensiva a secundària*. Barcelona: Graó (Biblioteca d'Articles, 113).

Guasch, O. (2001). *L'escriptura en segones llengües*. Barcelona: Editorial Graó (Biblioteca d'Articles, 128).

Guasch, O. (2010). *El tractament integrat de les llengües*. Barcelona: Graó.

Hernández, F.; Ventura, M. (1997). *La organización del currículum por proyectos de trabajo*. Barcelona: Graó.

Jorba, J.; Casellas, E. (ed.) (1996). *La regulació i l'autoregulació dels aprenentatges*. Barcelona: ICE de la UAB.

Jorba, J.; Gómez, I.; Prat, À. (ed.) (1998). *Parlar i escriure per aprendre. Ús de la llengua en situació d'ensenyament-aprenentatge des de les àrees curriculars*. Barcelona: ICE UAB.

Julià, J. (2000). *L'ensenyament del català com a L2 de la teoria a la pràctica*. Lleida: Publicacions de la Universitat de Lleida.

Littlewood, W. (1994). *La enseñanza de la comunicación oral. Un marco metodológico*. Barcelona: Paidós.

Llobera, M. [et al.] (1995). *Competencia comunicativa. Documentos básicos en la enseñanza de lenguas extranjeras*. Madrid: Edelsa.

Lomas, C.; Osoro, A. (1998). *El enfoque comunicativo de la enseñanza de la lengua*. Barcelona: Paidós.

Lomas, C. (coord.); Colomer, T.; Nussbaum, L.; Osoro, A.; Tusón, A. (1996). *La educación lingüística y literaria en la enseñanza secundaria*. Barcelona: ICE UB/Horsori.

Lomas, C. (coord.) (2008). *Textos literarios y contextos escolares. La escuela en la literatura y la literatura en la escuela*. Barcelona: Graó.

Macià Guilà, J.; Solà, J. (Ed.) [et al.] (2000). *La terminologia lingüística en l'ensenyament secundari. Propostes pràctiques*. Barcelona: Graó/Fundació Caixa Sabadell.

Martín-Peris, E. (2001). "Què vol dir treballar a classe amb tasques comunicatives? (I) i (II)". [en línia] *Llengua i ús*, 21 i 22, p. 54-65 i 55-60.

http://www6.gencat.cat/llengcat/liu/21_259.pdf

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10641 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, AN
Guia docent	C
Idioma	Català

http://www6.gencat.cat/llengcat/liu/22_248.pdf

Mas , M.; Melcion, J. (1999). *Nivell lllindar per a la llengua catalana*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Direcció General de Política Lingüística.

Mata, J. (2008). *10 Ideas clave. Animación a la lectura*. Barcelona: Graó.

Monereo, C. (coord.) [et al.] (2001). *Ser estratégico aprendiendo. Unidades didácticas de enseñanza estratégica*. Barcelona: Graó.

Muñoz, C. (ed.). (2000). *Segundas lenguas. Adquisición en el aula*. Barcelona: Ariel.

Palou , J.; Bosch, C. (2005). *La llengua oral a l'escola. 10 experiències didàctiques*. Barcelona: Graó (Biblioteca de Guix, 143).

Quintana , Lluís (2011). "Fonaments teòrics de l'ensenyament de la literatura a secundària". *Articles de didàctica de la llengua i de la literatura*, 53, p. 101-111.

Reyzábal, M.V. (1993). *La comunicació oral y su didáctica*. Madrid: La Muralla.

Ribas Seix, T. (Coord.) (2010). *Libros de textos y enseñanza de la gramática*. Barcelona: Graó.

Richards , J.C.; Lockhart, Ch. (1998). *Estrategias de reflexión sobre la enseñanza de idiomas*. Madrid: Cambridge University Press.

Río , M.J. del (1993). *Psicopedagogia del lenguaje oral*. Barcelona: ICE UB/Horsori.

Ruiz Flores, M. (2009). *Evaluación de lengua escrita y dependencia de lo literal* . Barcelona: Graó.

Sánchez Miguel, E. (2000). *Comprensió i redacció de textos*. Barcelona: Edebé.

Sánchez Miguel, E. (Coord.) (2010). *La lectura en el aula. Qué se hace, qué se debe hacer y qué se puede hacer*. Barcelona: Graó.

Sánchez-Enciso, J. (2007). *(Con)viure en la paraula. L'aula com a espai comunitari*. Barcelona: Graó.

Sanz Pinyol, G. (2005). *Comunicació efectiva a l'aula. Tècniques d'expressió oral per a docents*. Barcelona: Graó (Desenvolupament personal del professorat, 5).

Serra Capellera, J.; Oller Barnada, C. (1999). *Com ensenyar a llegir a l'ESO. La lectura des d'una perspectiva interdisciplinària*. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat.

Solé, I. (1992). *Estratègies de lectura*. Barcelona: ICE UB/Graó.

Torres i Torres, M. (2002). *Didáctica de l'escriptura*. Eivissa: Mediterrània.

Unamuno, V. (2003). *Lengua, escuela y diversidad sociocultural. Hacia una educación lingüística crítica*. Barcelona: Graó (Biblioteca de Textos, 189).

Vila, I.; Roig, T.; Siqués, C. (2006). *Llengua, escola i immigració: un debat obert*. Barcelona: Graó.

Vilà, M. (coord.) [et al.] (2002). *Didáctica de la llengua oral formal. Continguts d'aprenentatge i seqüències didàctiques*. Barcelona: Graó (Biblioteca d'Articles, 131).

Vilà, M. (coord.) (2005). *El discurso oral formal. Contenidos de aprendizaje y secuencias didácticas*. Barcelona: Graó.

Vilà, M.; Fargas, A. (Coord.) [et al.] (1999). *Normativa i ús de la llengua*. Barcelona: Graó (Biblioteca d'Articles, 118).

Woodward , T. (2002). *Planificación de clases y cursos*. Madrid: Cambridge University Press.

Zabala, A.; Arnau, L. (2007). *Cómo aprender y enseñar competencias* . Barcelona: Graó (Ideas Clave, 3)

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10641 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup I, AN
Guia docent	C
Idioma	Català

Zanón , J. (1995). "La enseñanza de las lenguas extranjeras mediante tareas". A *Signos. Teoría y práctica de la educación*, 14, p.52-67. Gijón.

<http://www.quadernsdigitals.net/articulos/signos/signos14/s14laense.html>.

Zanón, J. (coord.) (1999). *La enseñanza del español mediante tareas*. Madrid: Edinumen.

Altres recursos

Revistes

Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura. Barcelona : Graó, (1994-)

Textos de Didáctica de la Lengua y de la Literatura. Barcelona : Graó, (1994-)

Didáctica (Lengua y Literatura) . Madrid: Servicio de Publicaciones de la Universidad Complutense de Madrid, (1989-)

<http://www.ucm.es/BUCM/revistasBUC/portal/modules.php?name=Revistas2&id=DIDA>

Lenguaje y textos . Madrid: Sociedad Española de Didáctica de la Lengua y de la Literatura, (1991-)

<http://sedll.org/es/home.php>

Segundas lenguas e inmigración en red . (2008-).

<http://www.segundaslenguaseinmigracion.es/index.html>

Llengua i ús. Revista tècnica de política lingüística . (tercer quadrimestre de 2009, núm. 46) [en línia] Barcelona: Generalitat de Catalunya (1994-)

<http://www.gencat.cat/llengua/liu/46/>

Immersion lingüística: Revista d'ensenyament integrat de llengües i continguts . [en línia] [Barcelona]: Institut Europeu de Programes d'Immersion (1999-)

<http://www.xtec.es/sedec/iepi/revista.htm>

Caixa d'eines . *Llengua, interculturalitat i cohesió social*. [en línia] Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació (2005-)

<http://www.xtec.cat/lic/intro/caixa.htm#1>

Mosaico. Revista para la promoción y apoyo a la enseñanza del español . [en línia] Gobierno de España. Consejería de Educación. Bélgica (1998-)

<http://www.educacion.es/sgci/be/es/publicaciones/mosaico/mosaico.shtml>

Carabela . [Madrid]: Sociedad General Española de Librería (1987-)

RedELE. Revista electrònica de Didáctica ELE. [en línia] Gobierno de España. Ministerio de Educación (2004-)

<http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=4773>

MarcoELE. Revista de didáctica español como lengua extranjera. [en línia] Instituto Cervantes (2005-)

<http://marcoele.com/>

